

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Aleksander
Nazwisko: Niewiadomski
Miejsce urodzenia: pow. Grodno
Data urodzenia: --1923
Imię ojca: Brak danych
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Aleksander Niewiadomski (ur. w 1923 r. na terenie pow. Grodno) od roku 1943 żołnierz AK na terenie pow. Grodno i następnie (od maja 1944) na terenie pow. Ostrołęka. Od listopada 1945 do stycznia 1949 był żołnierzem antykomunistycznego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) na terenach powiatów: Ostrołęka, Przasnysz i Szczytno. Nosił pseudonim "Sarna". Aleksander Niewiadomski walczył zbrojnie z komunistycznymi okupantami kraju m.in. w szeregach partyzanckiego oddziału i okręgu XVI NZW kryptonim "Mazowsze" (od maja 1947 krypt. „Orzeł”) pod dowództwem por. Józefa Kozłowskiego pseud. "Stary", „Vis” i „Las”. W roku 1948 i w styczniu 1949 plut. NZW Aleksander Niewiadomski pseud. "Sarna" był zastępcą komendanta komendy powiatowej NZW krypt. "Szczербin".	Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.	

Aleksander Niewiadomski pseud. "Sarna" figuruje wraz z kilkoma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach śledczych UB z PUBP Ostrołęka z lat 1949-1950. Akta te dotyczą przede wszystkim badania okoliczności zastrzelenia Józefa Chareckiego pseud. "Sen" i Aleksandra Niewiadomskiego pseud. "Sarna" - badania zleconego PUBP w Ostrołęce przez wojskową prokuraturę w Warszawie. Akta te zawierają między innymi: orzeczenie lekarskie z dnia 23 stycznia 1949 dot. oględzin zwłok Józefa Chareckiego i "drugiego bandyty pseud. >Sarna<", protokół przesłuchania b. dowódcy ww. partyzantów NZW - por. Józefa Kozłowskiego pseud. >Las< (aresztowanego 25 czerwca 1948), protokół przesłuchania st. sierż. Piotra Macuka pseud. >Sęp< (aresztowanego 25 czerwca 1948), a także protokoły przesłuchań kilku innych żołnierzy NZW - z końca stycznia i z lutego 1949. W sprawozdaniu szefa referatu śledczego PUBP w Ostrołęce z 21 lutego 1949 dot. okoliczności śmierci Józefa Chareckiego pseud. "Sen" i Aleksandra Niewiadomskiego pseud. "Sarna" zapisano między innymi, że obaj ww. zostali zabici w leśnej zasadzce grupy UB-KBW na partyzantów w okolicy wsi Wykrot w dniu 21 stycznia 1949.

IPN BU 0203/4692 (46409/II).

Aleksander Niewiadomski pseud. "Sarna" figuruje w aktach i zapisach ewidencyjnych WUBP i KW MO w Olsztynie z lat 1948-1950 opracowanych w latach 1981-1982 przez Wydział "C" Komendy Wojewódzkiej MO w Olsztynie i zatytułowanych "Kwestionariusze osobowe do charakterystyki nr 66". Akta te dot. Okręgu XVI NZW krypt. "Mazowsze" (od maja 1947 krypt. „Orzeł”) i obejmują m.in. charakterystykę ww. niepodległościowej organizacji oraz kwestionariusze osobowe kilkuset członków i pomocników NZW. W kwestionariuszu dot. Aleksandra Niewiadomskiego pseud. "Sarna" zapisano m.in., że ww. "prowadził wrogą działalność" na terenie pow. Ostrołęka (w latach 1944-1948), a "od listopada 1945 r. członek NZW w kompanii pod dowództwem Kozłowskiego Józefa ps. >Las<, w 1946 r. członek PAS [tj. Pogotowia Akcji Specjalnej NZW] okręgu >Mazowsze<, w latach 1947-1948 członek bojówki /patrolu/ Skoniecznego Henryka ps. >Roman<. Brał udział (...) w napadach terrorystyczno-rabunkowych. Brak danych o okolicznościach zakończenia jego działalności organizacyjnej".

IPN Bi 065/6 (777/IV) t. 4.

Aleksander Niewiadomski pseud. "Sarna" figuruje (jako NN pseud. "Sarna") w aktach i zapisach ewidencyjnych WUBP i KW MO w Olsztynie z lat 1945-1950 opracowanych w latach 1983-1989 przez Wydział "C" Komendy Wojewódzkiej MO w Olsztynie i zatytułowanych "Banda polityczna >Starego<". Ta "Charakterystyka nr 160" dot. działalności partyzanckiego oddziału AK/AKO i następnie NZW pod dowództwem Józefa Kozłowskiego pseud. „Stary”, „Vis”, który od kwietnia 1945 do jesieni 1949 walczył zbrojnie z komunistycznymi okupantami kraju na terenach powiatów Ostrołęka, Przasnysz i Szczytno. W kwestionariuszu dot. Aleksandra Niewiadomskiego pseud. "Sarna" zapisano m.in., że ww. działał na terenie pow. Ostrołęka. Ponadto "Od kwietnia 1945 r. do października 1945 r. był członkiem bandy na terenie gminy Czarnia pow. Ostrołęka. Brak danych o jego działalności bandyckiej w tym okresie. W listopadzie 1945 r. wraz z całą bandą przeszedł do organizacji NZW".

IPN Bi 065/177 (956/IV).